

Kommunal- og regionaldepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8112 Dep.

0032 OSLO

Vår ref:#48335/1 Deres ref:04/568-8 SKK Oslo, 08. mars 2004

Høringssvar på forslag til endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften - EØS utvidelsen

Det vises til Forslag til endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften - EØS utvidelsen. NITO har vurdert forslagene og vil komme med generelle kommentarer til innholdet i innstillingen samt hva vi mener den burde inneholde.

Arbeidsinnvandring

Norges Ingeniørorganisasjon – NITO – er i utgangspunktet positiv til arbeidsinnvandring fra de land som tiltrer EU og EØS fra 1. mai 2004, og mener at grunnpilarene i EU med fri flyt av varer, tjenester, kapital og arbeidskraft bør følges opp så langt det lar seg gjøre. NITO vil understreke at vi er prinsipielt positive til fri flyt av alle nevnte elementer, ikke bare de tre førstnevnte. NITO ønsket derfor i utgangspunktet heller ingen overgangsordninger.

NITO vurderer muligheten for at Norge etter EU-utvidelsen 1. mai skal bli oversvømmet av østeuropeiske ingeniører som utnytter de norske velferdsordningene og dumper lønningene som liten. En av faktorene som taler imot høy arbeidsinnvandring, er de høye leveomkostningene i Norge, en annen faktor er språkbarrierene.

Når de andre EU-landene nå har innført overgangsordninger for å hindre at utvidelsen medfører konkurransevridning og / eller akutt ubalanse i et avgrenset arbeidsmarked, er det fornuftig at Norge innfører tilsvarende ordninger for å skape like rammer i det indre marked. Dette ser vi er intensjonen i de fremlagte forslag som berører arbeidstakere.

Tjenesteytere og entreprisemarkedet

NITO er likevel, sett i lys av nevnte intensjon, skeptisk til at det ikke er noen form for overgangsordning for tjenesteytere. Vi tror at i den grad utvidelsen kan medføre en ubalanse i det norske arbeidsmarkedet, er det her potensialet ligger. Utenlandske bedrifter med billig arbeidskraft fra hjemlandet som vil ta oppdrag i Norge er ikke omfattet av overgangsordninger. Konkret vil et firma fra de nye EU-medlemmene, som har et langt lavere lønnsnivå enn det norske, kunne prosjektere arbeid i Norge uten noen form for kontroll, registrering eller oversikt over hva slags lønns- og arbeidsvilkår disse har. For NITOs medlemmer vil dette potensielt kunne medføre store problemer med å konkurrere i hjemmemarkedet på like vilkår. Vi vil kunne

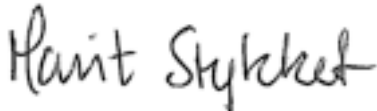
se et stort press i entreprisemarkedet, der utenlandske leverandører får tilbud på bakgrunn av vesentlig lavere lønns- og arbeidsvilkår enn det aktører med norske lønns- og arbeidsvilkår har.

NITO spør på dette grunnlaget hvorfor disse gruppene er utelatt fra vurderingene. Vi er klar over at ifølge EU-retten er det anledning til å konkurrere for utenlandske bedrifter på fritt grunnlag hvor også lønnsnivå er et av konkurranseelementene. Men det forhindrer ikke at departementet ser nærmere på de virkemidlene som likevel foreligger for å være i forkant av dette latente problemet. Implementering av ILO-konvensjon nr 94 i norsk lov, som sier at alle offentlige entrepriser i Norge skal være regnet ut på norske arbeidsvilkår bør således vurderes. Oppdragsgiver vil da allerede ved anbudsrunderen gå inn og se på hva som er lagt til grunn i et tilbud som ligger vesentlig lavere enn de fra norske bedrifter.

Det er videre ønskelig at det ses nærmere på behovet for og mulighetene til å kunne iverksette ytterligere tiltak for å hindre urimelig konkurransevridning i privat sektor som følge av tjenesteytende bedrifter fra de nye medlemslandene som kan ha dumpingpriser på tjenestene sine sett i forhold til det norske lønnsnivået.

NITO er generelt skeptisk til allmengjøring av tariffavtaler fordi det etter vårt syn er de lokale parter i arbeidslivet som skal fastsette lønningene. Men vi ser et helt klart behov for vurdere nærmere hvilke tiltak som kan iverksettes for å hindre en mulig ubalanse i entreprisemarkedet.

Vennlig hilsen

Marit Stykket
President

Gisle Frantzen Lie
Utredet